

ದೊಡ್ಡಗವಿವರಣೆ

ಶ್ರೀ ಪ್ರಸನ್ನವೆಂಕಟದಾಸರು ಶ್ರೀ ಪ್ರಾಣದೇವರನ್ನು ಸ್ತುತಿಸಿ ರಚಿಸಿದ ಗೆಲಿಸು ಭವವ ಗುರು ಹನುಮಂತಾ ಕೀರ್ತನೆಯ ಒಳನೋಟ

ಗೆಲಿಸು ಭವವ ಗುರು ಹನುಮಂತಾ|

ಜಲಧಿ ಒಡವಾನಾಳ ಬಲವಂತಾ ||ಪ||

ಹಿಂದಿನ ಕೀರ್ತನೆಯಲ್ಲಿ ಅಂಜನಿಸುತ್ತನಾದ ಹನುಮಂತನನ್ನು ಮೂರು ಅವತಾರಗಳ ವಿಶಿಷ್ಟತೆಯ ವರ್ಣನೆ ಮಾಡಿದ ದಾಸರು, ಈ ಕೀರ್ತನೆಯಲ್ಲಿ ಹನುಮಂತನನ್ನು ಪರಿ-ಪರಿಯಾಗಿ ಹಂಬಲಿಸಿ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಜಗತ್ತಿಗೇ ಗುರುವಿನಂತಿರುವ ಮಹಾಮಹಿಮನೆ ಲೌಕಿಕ ಭವದಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿ ತೊಳಲಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ, ಆ ಭವವೋ ಒಡನಾಳದಂತೆ ಅಂದರೆ ಸುಡುತ್ತಿರುವ ಅಗ್ನಿಯಂತೆ ನನ್ನನ್ನು ಬಾಧಿಸುತ್ತಿದೆ, ಅಂತಹ ಒಡನಾಳದಿಂದ ನನ್ನನ್ನು ಪಾರುಮಾಡು, ಮನದಲ್ಲಿ ಭಕ್ತಿ-ವೈರಾಗ್ಯ ತುಂಬಿ ಈ ಭವವನ್ನು ದಾಟುವಂತೆ ಮಾಡು ಎಂದಿದ್ದಾರೆ.

ದಾಶರಥಿಯ ಪದವನೆ ನಂಬಿ ಇತ

ರಾಶಿಯಲ್ಲಿದೆ ಭಕ್ತಿರಸ ತುಂಬಿ

ತೋಷ ವೃತ್ತಿಗೆ ಕಡೆ ಮೊದಲಿಲ್ಲಾ, ಸರ್ವ

ದೇಶಕೋಶದೇಣಿಕೆ ಅರಿತನೆಲ್ಲ ||1||

ಸದಾ ನಿನ್ನ ಹೃದಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪಿಸಿಕೊಂಡು ನಿರಂತರವಾಗಿ ಯಾರ ನಾಮಸ್ಮರಣೆಯನ್ನು ಮಾಡಿ ಆನಂದವನ್ನು ಕಾಣುತ್ತಿರುವೆಯೋ ಅಂತಹ ದಶರಥ ಪುತ್ರನಾದಂಥ ನಿನ್ನ ಆರಾಧ್ಯಮೂರ್ತಿಯಾದ ಶ್ರೀರಾಮನ ಪಾದವನ್ನು ನಂಬಿದೆ. ಶ್ರೀರಾಮನ ಬಗ್ಗೆ ನಿನ್ನಲ್ಲಿ ತುಂಬಿದ ಅಪಾರ ಭಕ್ತಿಗೆ ಇತಿ ಎಂಬುದಿಲ್ಲ ಭಗವಂತನನ್ನು ನಿನ್ನ ಹೃದಯದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡ ಹನುಮನೇ ಈ ಭವದೊಳಗೆ ಮುಳುಗಿ ಏಳುವ ನನಗೆ ಅನ್ಯರನು ಬೇಡಿ ತಿನ್ನುವ ಕಾಯಕ್ಕೆ ಕೊನೆ-ಮೊದಲಿಲ್ಲದಂತಾಗಿದೆ. ಈ ಭವದ ತಾಪ ಎಂತಹದು ಎಂದು ದೇಶ-ದೇಶ ತಿರುಗಿ ಕಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಎಣಿಕೆ ಇಲ್ಲದ ಆ ಭವದ ತಾಪವನ್ನು ನಿನ್ನ ಅನುಗ್ರಹದಿಂದ ಪರಿಹರಿಸಿ ಪಾರುಮಾಡು ತಂದೆ ಎಂದಿದ್ದಾರೆ ದಾಸರು.

ಅಂಧಕಾತ್ಮಜ ತೃಣಬೃಹದ್ವಾನು ಗೋ-

ವಿಂದಾಂಘ್ರಿಬಿಸಜ ಮಧುಪ ನೀನೂ

ದೊಡ್ಡಗವಿವರಣೆ

ಸಂಧಕಾಯನ ಸಂಹಾರಿ ದೇವಾ, ದಯಾ-

ಸಿಂಧು ವೈಷ್ಣವಜನ ಸಂಜೀವಾ ||2||

ಸೂರ್ಯನು ಕತ್ತಲೆಯನ್ನು ನಾಶಮಾಡುವ ಹಾಗೆ ದ್ವಾರ ಯುಗದಲ್ಲಿ ಅಂಧ ಧೃತರಾಷ್ಟ್ರನ ಮಕ್ಕಳಾದ ದುರ್ಯೋಧನಾದಿಗಳೆಂಬ ಕ್ರಿಮಿಗಳನ್ನು ಹೊಸಕಿ ಹಾಕಿದಂತೆ ನಾಶಮಾಡಿದ. ನೀನು ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ಪಾದಕಮಲಗಳಿಗೆ ಭೃಂಗ ಇದ್ದಂತೆ. ಸದಾ ಪಾದಕಮಲಗಳ ಮಧುವನ್ನೇ ಹೀರುವವನು. ಅಂದರೆ ಸೇವೆ ಮಾಡಿ ಕೊಂಡಿರುವವನು ನೀನು. ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ಆದೇಶದಂತೆ ಜರಾಸಂಧನ ಶರೀರವನ್ನು ಸೀಳಿ ಎರಡು ಭಾಗಗಳಾಗಿ ಮಾಡಿ ಎಸೆದವನು ನೀನು. ದುಷ್ಟರಿಗೆ ಸಿಂಹಸ್ವಪ್ನದಂತಿರುವ ನೀನು ವಿಷ್ಣು ಭಕ್ತರಿಗೆ ದಯಾಸಿಂಧು. ಅವರಿಗೆ ಸಂಜೀವಿನಿ ಕೊಟ್ಟು ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಸಾಧನೆ ಮಾಡಲು ನವ ಚೈತನ್ಯವನ್ನು ತುಂಬುವವನು ನೀನು. ಇಂಥ ಮಹಾಮಹಿಮನೆ ನಮ್ಮನ್ನು ಭವಸಾಗರದಿಂದ ಪಾರುಮಾಡು ಎಂದು ದಾಸರು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನು ಕೊನೆಯ ನುಡಿಯಲ್ಲಿ-

ಶ್ರೀ ಸತ್ಯವತಿಜನ ನೇಮದಲಿ, ಹರಿ

ದ್ವೇಷಿಗಳನು ಗೆದ್ದ ಭೂಮಿಯಲಿ

ಶ್ರೀ ಸುಖತೀರ್ಥ ಭೀಮ ಕಪಿವರದಾ ಸ್ವಾಮಿ

ಪ್ರಸನ್ನ ವೆಂಕಟೇಶ ಭೃತ್ಯಗಣ ಮುದದಾ ||3||

ಇಲ್ಲಿ ದಾಸರು ಹನುಮನ ಮೂರನೆಯ ಅವತಾರವಾದ ಮಧ್ವಾಚಾರ್ಯರನ್ನು ವಿಶೇಷತೆಯಿಂದ ವರ್ಣಿಸುತ್ತ, ಸತ್ಯವತಿಯ ಪುತ್ರರಾದಂಥ ವೇದವ್ಯಾಸರನ್ನು ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕರಿಸಿಕೊಂಡು, ಅವರಿಂದ ಉಪದೇಶಗೊಂಡು, ಸಕಲ-ವೇದ-ಪುರಾಣ-ಮತ-ತತ್ವ-ತರ್ಕಗಳನ್ನು ಅರಗಿಸಿಕೊಂಡು, ಆ ಅಸಾಧಾರಣ ಜ್ಞಾನ ಬಲದಿಂದ ಹರಿಯ ಸರ್ವೋತ್ತಮತ್ವವನ್ನು, ಸರ್ವವ್ಯಾಪಿತ್ವವನ್ನು ಖಂಡಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಹರಿ ದ್ವೇಷಿಗಳನ್ನು ಸದೆಬಡೆದು ದ್ವೈತ ಸಿದ್ಧಾಂತವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿ ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಗೆದ್ದ ಮಹಾನುಭಾವರು ನೀವು. ಇಲ್ಲಿ ದಾಸರು ಒಂದೇ ಪಾದದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಸುಖತೀರ್ಥ-ಭೀಮ-ಕಪಿವರದಾ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಹನುಮನ ಮೂರು ಅವತಾರಗಳ ವಿಶಿಷ್ಟ ವರ್ಣನೆಯನ್ನು ತಂದು ಹರಿಯ ಪ್ರಿಯನಾದ ಮಾರುತಿಯನ್ನು ಕೊಂಡಾಡುತ್ತ ಇಂಥಾ ಮಹಾ ಮಹಿಮನಾದ ಹನುಮಂತನೇ ನಮ್ಮನ್ನು ಭವದಿಂದ ಗೆಲಿಸು ಎಂದು ಅನನ್ಯವಾಗಿ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಡಾ. ಸುಭಾಸ ಕಾಖಂಡಕಿ

15, ಮಂತ್ಯಾಲಯ, ಪ್ರಶಾಂತಿ ನಗರ, 9ನೇ ಬಿ' ಮುಖ್ಯ ರಸ್ತೆ, ಇನ್ಸೋ ಲೇಔಟ್, ಬೆಂ-11.